

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobce: **Ing. D. R.**

proti

žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**
sídlem Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava

za účasti

osoby zúčastněné na řízení:

1. E.ON Distribuce, a.s.

sídlem F. A. Gerstnera 2151/6, 370 01 České Budějovice

2. Česká telekomunikační infrastruktura, a.s.

sídlem Olšanská 2681/6, 130 00 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2016, č. j. KUJI 70604/2016, sp. zn. OUP 329/2016-Ko-2

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 16. 9. 2016, č. j. KUJI 70604/2016, sp. zn. OUP 329/2016-Ko-2, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Rozhodnutím Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 16. 9. 2016, č. j. KUJI 70604/2016, sp. zn. OUP 329/2016-Ko-2, bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno usnesení Městského úřadu v Třebíči, odboru výstavby (dále jen „stavební úřad“) ze dne 1. 7. 2016, č. j. OV 58114/15-SPIS 11836/2015/Ši. Tímto usnesením stavební úřad zastavil řízení o žádosti povolení změny dokončené stavby (stavební úpravy) označené jako: „Vestavba v nemovitosti č. p. 983 v Třebíči – Borovině (rozšíření prodejny – skladové části) ul. Okružní v Třebíči“ na pozemku: stavební parcela číslo 91 v k. ú. Řípov (dále také „předmětná stavba“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobce se domáhá zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítá, že jeho žádost se netýká činnosti či zásahu do teplovodního potrubí ve vlastnictví TTS energo s. r. o. Problematika přístupu k potrubí je jednoznačně řešena zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“) a způsob právního posouzení vyplývá analogicky z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2010, č. j. 7 As 84/2009-90 (všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Stavební úřad měl žádost věcně projednat a vydat stavební povolení.

III. Vyjádření žalovaného

3. Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na napadené rozhodnutí a navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Žalobce nedoložil k žádosti veškeré náležitosti. Aby stavební úřad mohl stavbu povolit, musí mít prokázáno, že se jedná o stavbu oprávněnou, tedy že žadatel má k pozemku či stavbě soukromoprávní titul. V tomto případě se jednalo o smlouvu o právu provést stavbu na stávajícím teplovodním potrubí. Žalobce ji nedoložil ani nevyužil možnosti obrátit se na soud. Stavební úřad problematiku posuzoval i s přihlédnutím k § 87 odst. 6 energetického zákona a věc vyhodnotil tak, že nelze rozhodnout ve prospěch či neprospěch žalobce, a to ve věcech týkajících se možné existence, popř. rozsahu vlastnických práv k předmětné stavbě či pozemku. Žalobcem uváděná judikatura na věc nedopadá.

IV. Replika žalobce

4. Žalobce ve své replice přiblížil původní jednání s vlastníkem teplovodního potrubí a dodal, že ten své požadavky neustále stupňoval. Stavební úřad se má zajímat o to, aby byly splněny požadavky na provedení stavby. V případě střetu stavby s teplovodním vedením má stavebně posoudit, zda nemůže stavba ohrozit toto vedení. V ostatním platí energetický zákon. Vlastník teplovodu může využít ve stavebním řízení pouze ty námítky, kterými by napadl to, že některé stavební práce nebo použité materiály nezajišťují bezpečnost teplovodu. Takové připomínky nezazněly.

V. Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
6. Po přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí dospěl soud k závěru, že žaloba je **důvodná**.
7. Žalobce primárně namítá, že jej stavební úřad neměl vyzývat k předložení dohody s vlastníkem teplovodního potrubí či vyvolání občanskoprávního sporu před soudem, aby prokázal existenci práva provést stavbu požadovaným způsobem. Podle žalobce měl stavební úřad sám věcně posoudit, zda stavba bude splňovat požadavky § 87 odst. 5 a 6 energetického zákona, a nikoliv řízení zastavit pro nepředložení požadovaných podkladů.
8. Při posuzování této námitky soud shledal, že postup stavebního úřadu a úvahy žalovaného jsou v rozporu se zákonem, přičemž v některých dílčích částech nelze napadené rozhodnutí ani přezkoumat s ohledem na absenci (potažmo nesrozumitelnost) klíčových úvah, na základě kterých dospěl žalovaný k některým ze svých závěrů.
9. Podle § 87 odst. 5 energetického zákona, prochází-li zařízení pro rozvod tepelné energie budovami, ochranné pásmo se nevymezuje. Při provádění stavebních činností musí vlastník dotčené stavby dbát na zajištění bezpečnosti tohoto zařízení.
10. Podle § 87 odst. 6 energetického zákona vlastníci nemovitostí jsou povinni umožnit provozovateli zařízení přístup k pravidelné kontrole a provádění nezbytných prací na zařízení pro rozvod tepelné energie umístěném v jejich nemovitostech. Pokud to technické a bezpečnostní podmínky umožňují a nedojde k ohrožení života, zdraví nebo bezpečnosti osob, je provozovatel zařízení před zahájením prací povinen vlastníka nebo správce nemovitosti o rozsahu a době trvání prací informovat a po ukončení prací uvést dotčené prostory do původního stavu, a není-li to s ohledem na povahu provedených prací možné, do stavu odpovídajícímu předchozímu účelu nebo užívání nemovitosti.
11. Podle § 110 odst. 2 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2017 (dále jen „stavební zákon“) k žádosti stavebník připojí doklady prokazující jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření anebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě, pokud nelze tato práva ověřit v katastru nemovitostí dálkovým přístupem, a je-li stavebníkem společenství vlastníků jednotek, také smlouvu o výstavbě nebo rozhodnutí shromáždění vlastníků jednotek přijaté podle zvláštního právního předpisu (dále jen „doklad o právu“).
12. Podle § 114 odst. 3 stavebního zákona námitku, o které nedošlo k dohodě mezi účastníky řízení, stavební úřad posoudí na základě obecných požadavků na výstavbu, závazných stanovisek, popřípadě rozhodnutí dotčených orgánů nebo technických norem, pokud taková námitka nepřesahuje rozsah jeho působnosti. Nedošlo-li k dohodě o námitce občanskoprávní povahy, stavební úřad si o ní učiní úsudek a rozhodne ve věci; to neplatí v případě námitek týkajících se existence práva nebo rozsahu vlastnických práv.

13. Ačkoliv stavební úřad s odkazem na § 110 odst. 2 písm. a) stavebního zákona požadoval po žalobci předložení smlouvy uzavřené s vlastníkem teplovodního potrubí či rozhodnutí soudu o právu provést stavbu požadovaným způsobem, z jeho úvah ani z úvah žalovaného není patrné, z čeho dovozují, že se jedná o „doklad o právu“ ve smyslu citovaného ustanovení. Toto ustanovení (zejména slova „*stavebník připojí doklady prokazující [...] právo založené smlouvou provést stavbu*“) rozhodně nelze interpretovat tak, že ve stavebním řízení nelze pokračovat, nepředloží-li stavebník dohodu uzavřenou s každou osobou, jejíž vlastnická práva mohou být stavbou dotčena a která se stavbou nesouhlasí (bez ohledu na to, zda vznáší soukromoprávní či veřejnoprávní námitky). Požadovanou smlouvou je zjevně (s ohledem na předchozí text „doklady prokazující jeho vlastnické právo nebo“) myšlena smlouva mezi stavebníkem na straně jedné a na straně druhé buďto vlastníkem pozemku, na kterém má být stavba provedena, nebo vlastníkem dosavadní stavby, jejíž změna má být provedena. Jinými slovy jde o doložení soukromoprávního titulu k provedení stavby. V projednávané věci ovšem žalobce žádá o povolení změny stavby vlastní. Ustanovení § 110 odst. 2 písm. a) tak na jeho případ dopadá pouze co do části předcházející výpisu alternativ dokladů prokazujících vlastnické právo žadatele. Požadavek § 110 odst. 2 písm. a) stavebního zákona (konkrétně první alternativní podmínku) tak žalobce splní tím, že je ověřeno jeho vlastnictví ke stavbě, jejíž změnu chce provést.
14. Z napadeného rozhodnutí tak nelze seznat, z čeho žalovaný dovozuje, že by měl žalobce vedle svého vlastnického práva dokládat také ne zcela konkrétně určené právo další, které by mohl doložit smlouvou s vlastníkem teplovodního potrubí nebo rozhodnutím soudu o právu provést stavbu požadovaným způsobem. Žalovaný neuvedl žádnou argumentaci směřující k tomu, proč by vlastnické právo žalobce nemělo být dostatečným soukromoprávním titulem k provedení změny vlastní stavby.
15. Žalovaný používá právně zcela neurčité označení „stavba na stavbě jiného vlastníka“, z níž dovozuje nezbytnost předložení dohody s vlastníkem teplovodního potrubí. Není ovšem zcela zřejmé, co přesně žalovaný takovou stavbou myslí, co z takového označení plyne a jak je taková stavba podle něj právně regulována. Předmětná stavba byla žalobcem v žádosti vymezena jako změna jeho vlastní stavby a ani stavební úřad, ani žalovaný neuvedli, že by tomu tak nemělo být, potažmo že by mělo jít kromě toho například také o změnu stavby jiné – teplovodního potrubí. Nutno podotknout, že ani vlastník teplovodního potrubí v řízení netvrdil, že předmětná stavba představuje také změnu jeho stavby.
16. Jestliže se tedy stavební úřad a žalovaný domnívají, že předmětnou stavbou má dojít také ke změně stavby teplovodního potrubí (a proto je potřeba souhlasu vlastníka této stavby), pak jsou jejich rozhodnutí nepřezkoumatelná jak pro nedostatek důvodů, tak pro nesrozumitelnost. Nedostatek důvodů spočívá v tom, že ani jeden ze správních orgánů neuvádí, že se má jednat o změnu stavby teplovodního potrubí, ani neuvádějí žádnou argumentaci, proč tomu tak je (v čem konkrétně tato změna spočívá). Kromě toho by byly úvahy správních orgánů zcela nesrozumitelné, neboť povinnost doložit smlouvu mezi žalobcem a vlastníkem teplovodního potrubí odvozovaly od existence sporu ohledně toho, jak by měl být zajištěn přístup k potrubí po provedení stavby. Veškeré úkony a úvahy týkající se tohoto sporu by ovšem byly zcela nadbytečné, pokud by stavbu obecně nebylo možné provést bez souhlasu vlastníka teplovodního potrubí.
17. Je-li v řízení toliko spor o naplnění požadavků § 87 odst. 5 a 6 energetického zákona, pak z těchto ustanovení neplyne povinnost uzavřít s vlastníkem teplovodního potrubí dohodu,

mají-li být provedeny změny stavby, kterou toto potrubí prochází, a to ani v případě, že má být nějakým způsobem dotčen přístup k potrubí. Citovaná ustanovení představují technický požadavek na stavbu, jehož naplnění je stavební úřad povinen posoudit standardně, jako každý jiný technický požadavek. Při každé stavbě, která mění přístup k potrubí tak stavební úřad pouze zkoumá, zda i přes tuto změnu bude zajištěn přístup ke kontrole a provádění nezbytných prací na zařízení pro rozvod tepelné energie a zda je zajištěna bezpečnost tohoto zařízení. Jedině nezajištěním takového přístupu a bezpečnosti by mohlo dojít k porušení § 87 odst. 5 a 6 energetického zákona. Spor o to, zda plánovaná stavba splňuje tento zákonný požadavek, není sporem o vlastnictví. Ustanovení § 87 odst. 6 energetického zákona nezakotvuje soukromoprávní titul k provedení stavby, nýbrž veřejnoprávní limit pro její provedení a užívání. V případě takového sporu tedy nejde o spor o námitce občanskoprávní povahy ve smyslu § 114 odst. 3 věty druhé stavebního zákona a posouzení této námítky nijak nepřesahuje rozsah působnosti stavebního úřadu. Odkázání žalobce na řízení před občanskoprávními soudy tedy neodpovídalo postupu předvídanému v tomto ustanovení.

18. Lze souhlasit se žalovaným, že žalobcem uváděný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2010, č. j. 7 As 84/2009-90, na posuzovanou věc skutečně přímo nedopadá. Na druhou stranu jej lze použít jako ilustrativní příklad toho, že stavební úřady jsou obecně kvalifikovány k tomu, aby posuzovaly technické požadavky, jakým je například zajištění přístupnosti hlavního uzávěru vnitřního vodovodu. Není pak zřejmé, proč by k posouzení obdobného technického požadavku, kterým zajištění přístupnosti a bezpečnosti teplovodního potrubí zcela jistě je, stavební úřad neměl být kvalifikován. Ustanovení § 114 odst. 3 věty druhé za středníkem stavebního zákona rozhodně nepředstavuje omezení pravomoci stavebního úřadu věcně posoudit námitku účastníka řízení vždy, je-li součástí námítky tvrzení o dotčení vlastnického práva (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2016, č. j. 9 As 68/2016-34, a v něm citovanou judikaturu).
19. Lze tedy uzavřít, že úvahy žalovaného (i stavebního úřadu) jsou částečně nezákonné a částečně nepřezkoumatelné. Skutečnosti, z nichž správní orgány vycházely, nepodporují závěr, že řízení o žádosti žalobce o povolení změny dokončené stavby mělo být zastaveno.

VI. Shrnutí a náklady řízení

20. Soud z výše uvedených důvodů ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s. [ve spojení s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.] zrušil žalobou napadené rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
21. Na žalovaném především je, aby přezkoumatelným způsobem uvedl, z jakého ustanovení jakého právního předpisu dovozuje povinnost žalobce předložit dohodu uzavřenou s vlastníkem teplovodního potrubí, přičemž musí respektovat, že taková povinnost neplyne z § 87 energetického zákona. Otázku, zda stavba splňuje požadavky stanovené tímto ustanovením, musí stavební úřad posoudit sám věcně a nemůže k vyřešení této otázky odkázat žadatele o stavební povolení na řízení před občanskoprávním soudem. Zároveň žalovaný musí v dalším řízení vycházet z toho, že soukromoprávním titulem pro provedení stavby, který požaduje § 110 odst. 2 písm. a) stavebního zákona, je v případě změny stavby primárně myšleno vlastnictví měněné stavby (respektive pozemku, na kterém bude provedena změna) nebo dohoda s vlastníkem měněné stavby (respektive pozemku).

22. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce byl ve věci úspěšný, soud mu proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Náklady řízení žalobce sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč.
23. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim soudem nebyla uložena žádná povinnost, v souvislosti s níž by jim náklady vznikly (§ 60 odst. 5 s. ř. s. *a contrario*).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 2. května 2018

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu